

clusies te mogen gaan trekken, en een geval, waarin de visus verbeterd was, als een zegeteeken aan het publiek vertoonde? En zou zulk een geval werkelijk iets bewijzen?

De op deze wijze begonnen proefneming droeg de kiem der mislukking in zich, wijl de voor een wetenschappelijk onderzoek onmisbare onpartijdigheid en objectiviteit hier bij den onderzoeker ontbrak: Juist de boude bewering van den heer DE GROOT, volgens Prof. KOSTER „op hoogen toon” uitgesproken, maakte dien arts tot de meest ongeschikten persoon voor het hier te nemen experiment. Dat de vermeende onschadelijkheid van de homoeopathische middelen de proefnemingen zou rechtvaardigen, kan ik onmogelijk toestemmen (zie mijn antwoord aan Prof. KOSTER!). De béwering van den heer KINDERMANN, dat eventueele verergering van de cataract door de middelen van den heer DE GROOT evenzeer toe te juichen zou zijn als een mogelijke verbetering, schijnt mij te paradox, om als vergoelijkend motief te kunnen dienen.

Deze proeven, a priori *niet* ongevaarlijk, mog en naar mijn meening door een ernstig onderzoeker zeer zeker worden genomen; maar niet in Prof. KOSTER's polikliniek zelfstandig door den heer DE GROOT! Het publiek, dat de academische ziekenhuizen bezoekt, doet zulks en moet zulks kunnen doen in het vertrouwen, dat het daar zal worden behandeld door de officieel aangestelde geneeskundigen, althans onder hun voortdurend toezicht en verantwoordelijkheid.

17 Febr. 1904.

H. BURGER.

VOLKSSANATORIA.

Zwolle, 17 Februari 1904.

In het ingezonden stuk van den heer HAENTJENS in n°. 6 komt een bewering voor, waarover ik van den schrijver wel gaarne nog iets naders zou willen hooren. Hij verklaart, tot tweemaal toe, dat hij aan zijn patiënten een ruimer voeding zal geven, dan te Hellendoorn wordt verschaft. Als ik goed reken, zal de voeding bij hem ongeveer 65 cent kosten; te Hellendoorn kost zij 85 cent, zocals ik mijn schrijven in het *Handelsblad*, dat de heer HAENTJENS aanhaalde, heb medegedeeld. De bewering komt dus hierop neer, dat de zieken het in het sanatorium te Hellendoorn voor 20 cent meer slechter hebben, dan de heer HAENTJENS het hun zal geven. Als Voorzitter van de Commissie van Toezicht op het Sanatorium is het mij natuurlijk niet onverschillig wat er van gezegd wordt, en ik zou bijzonder gaarne vernemen, op welke feiten de bewering steunt. Zou de schrijver misschien zoo goed willen zijn de noodige toelichting nog te geven?

M. W. PIJNAPPEL.
